

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 4. november 2019
Kontor: Databeskyttelseskontoret
Sagsbeh: Cathrine Engsig Sørensen
Sagsnr.: 2019-0030-2796
Dok.: 1260084

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 42 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 10. oktober 2019. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Sikandar Siddique (ALT).

Nick Hækkerup

/

Anders Lotterup

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 42 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Statsministeren udtaler til Berlingske den 8. oktober 2019, at regeringen vil tage initiativ til "en massiv udvidelse af overvågning, fordi det har vist sig at være et meget effektivt redskab". Vil ministeren redegøre for, hvilken dokumentation regeringen har for, at masseovervågning har vist sig at være et effektivt redskab, herunder hvad masseovervågning efter regeringens opfattelse er et effektivt redskab til? Der henvises til artiklen: Mette Frederiksen bebuder massivt øget overvågning i kampen mod kriminelle: »Vores samfundsmodel er på spil«, Berlingske den 8. oktober 2019.”

Svar:

1. Danskernes tryghed er en kerneprioritet for regeringen, og derfor har jeg lanceret en række tiltag, der samlet set skal genskabe trygheden og sikkerheden i det offentlige rum. Der er bl.a. tale om en række initiativer, der vedrører øget brug af tv-overvågning.

Der henvises i øvrigt til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 44 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

2. Hvad angår forskningen på området, kan Justitsministeriet oplyse, at forskningen vedrørende tv-overvågningens effekt på forebyggelse af kriminalitet viser forskellige resultater. Samlet set peger en ny robust metaanalyse på en moderat positiv effekt. Dette fremgår af forskningsartiklen ”CCTV surveillance for crime prevention: A 40-year systematic review with meta-analysis” af Eric L. Piza, Brandon C. Welsh, David P. Farrington & Amanda L. Thomas, *Criminology & Public Policy*, vol. 18, nr. 1, februar 2019.

Effekten af tv-overvågning afhænger af, hvor overvågningen foregår, og mod hvilken type kriminalitet overvågningen er rettet. Størst positiv effekt af tv-overvågning findes, når overvågningen foregår i parkeringsanlæg. Der ses også en positiv effekt i beboelsesområder. Derudover ses der en positiv effekt af tv-overvågning, når den er rettet mod tyverier af eller fra bil, ejendoms- og narkotikakriminalitet.

For så vidt angår tv-overvågningens effekt på politiets opklaring kan Justitsministeriet oplyse, at det af den ovenfor nævnte forskningsartikel desuden fremgår, at undersøgelser peger på, at tv-overvågning har potentiale til at hjælpe politiet ved at øge antallet af sager, der kommer til politiets kendskab, ved at forbedre muligheden for, at politiet hurtigt kan reagere, og en-

delig ved at bidrage med beviser til efterforskningen. For så vidt angår sidstnævnte, henvises til et studie, som viser, at tv-overvågning har en positiv effekt på politiets opklaring af kriminalitet. Dette fremgår af forskningsartiklen ”The value of CCTV Surveillance Cameras as an Investigative Tool: An Empirical Analysis” af Matthew P. J. Ashby, European Journal on criminal Policy and Research, vol. 23, nr. 3, september 2017.

3. Justitsministeriet har i øvrigt indhentet et bidrag fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet kan indledningsvis oplyse, at dansk politi benytter sig af flere typer af kameraer som led i både forebyggende og tryghedsskabende indsatser samt efterforsknings- og efterretningsoperationer, ligesom optagelser fra f.eks. kameraer i det offentlige rum, videoovervågning fra private eller billeder optaget med politiets udstyr til automatisk nummerpladegenkendelse (ANPG-kameraer) kan være et afgørende element i en efterforskning inden for en lang række kriminalitetsområder.

Baseret på den aktuelle viden er det Rigspolitiets vurdering, at tv-overvågning i kriminalpræventiv sammenhæng afhænger af, hvilken form for kriminalitet der er tale om.

Det er på den baggrund Rigspolitiets vurdering, at tv-overvågning har størst forebyggende effekt over for planlagt kriminalitet frem for impulsiv kriminalitet. I de tilfælde, hvor gerningsmanden har planlagt sin kriminalitet, er der dermed større sandsynlighed for, at kriminaliteten kan forebygges med tv-overvågning, modsat de former for kriminalitet, hvor gerningsmanden handler i affekt eller impulsivt, f.eks. vold i nattelivet.

På samme baggrund er det Rigspolitiets vurdering, at tv-overvågningen ikke kan stå alene og bør suppleres med andre metoder til forebyggelse af kriminalitet (f.eks. opsætning af lys, synlighedsskabende patruljering mv.) for at opnå den størst mulige effekt, ligesom der tydeligt skal gøres opmærksom på, at der er tv-overvågning det pågældende sted. Effekten afhænger derfor af, om der er synlig skiltning på stedet, og af eventuel omtale af kameraernes tilstedeværelse (f.eks. i lokalavis eller på sociale medier).

For så vidt angår tv-overvågningens indflydelse på tryghedsfølelsen, så er det politiets opfattelse fra samtaler med samarbejdspartnere, at kameraer opleves som havende en positiv effekt. Det betyder som udgangspunkt, at borgerne angiveligt føler sig mere trygge, når de ser et kamera. Den tryghedsskabende effekt opstår i høj grad ved, at kameraerne er synligt opsatte i områder, hvor det opleves utrygt at opholde sig. Modsat kan kameraerne få en utryghedsskabende effekt, hvis de bliver opsat steder,

der i forvejen virker trygge og sikre.

I forhold til brug af kameraer i efterforskningen kan det oplyses, at politiet bl.a. benytter udstyr til automatisk nummerpladegenkendelse (ANPG). Derudover fører Rigspolitiet f.eks. Politiets Kameraregister (POLCAM), hvor placeringen af private og offentlige kameraer kan registreres, således at politiet kan få et hurtigt overblik over, hvor i et givent område der kan være relevant overvågning i forbindelse med efterforskningen af en forbrydelse.

Det er Rigspolitiets vurdering, at ANPG er et meget effektivt redskab, der anvendes til bekæmpelse af kriminalitet. ANPG har på nuværende tidspunkt allerede vist sig at have stor operativ værdi for bl.a. indsatsen mod grænseoverskridende organiseret kriminalitet, berigelseskriminalitet og voldelige opgør i bandemiljøet. ANPG anvendes f.eks. til at fastlægge kørselsmønstre eller ruter, hvilket kan have stor betydning i en efterforskning, ligesom ANPG bidrager til at standse relevante køretøjer. ANPG udgør desuden et effektivt middel til at højne færdsels-sikkerheden, herunder på tungvognsområdet idet flere køretøjer, der f.eks. ikke er synet eller kører uden forsikring, standses.

Rigspolitiet kan endelig oplyse, at POLCAM efter Rigspolitiets vurdering tillige udgør et effektivt efterforskningsværktøj. Det er Rigspolitiets vurdering, at POLCAM i særlig grad er anvendeligt i sager om personfarlig kriminalitet, terrorrelateret kriminalitet samt sager i forbindelse med større begivenheder, som f.eks. sports- og kulturbegivenheder. Endvidere er det Rigspolitiets vurdering, på baggrund af evalueringen af myndighedsindsatsen forud for og i forbindelse med terrorhændelserne den 14. og 15. februar 2015 i København, at POLCAM er et værdifuldt efterforskningsværktøj i forbindelse med manhunt.”